

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต
 ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์*
 Factors correlated with antihypertensive drugs used behaviors
 of hypertension patients, Public Health Center 5 Chulalongkorn.*

อัศพร อ่วมสวัสดิ์**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ จำนวน 168 คน เลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต แบบสอบถามเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต และแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 53.24 ปี สถานภาพสมรสคู่ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (\bar{x} =0.82), เจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (\bar{x} =3.95) และ

*บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาวิชา PHA 6889 การศึกษาอิสระทางด้านบริหารสาธารณสุข โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเดช สำราญจิตต์

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดกรุงเทพมหานคร รุ่นที่ 1 ตำแหน่งงาน เกษตรกรชำนาญการ ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ: คำสำคัญ (Key words) ได้แก่ พฤติกรรม การใช้ยา ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง

พฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.41$) ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต เจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต และเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purpose of this study was to study antihypertensive drugs used behaviors of hypertension patients and to examine factors that are correlated with the antihypertensive drugs used behaviors of hypertension patients at Public Health Center 5 Chulalongkorn.

The sample consisted of 168 subject with hypertension patients at Public Health Center 5 Chulalongkorn. The sample was selected by simple sampling. Study instrument used were a demographic data form, knowledge about antihypertensive drugs used, attitude to antihypertensive drugs used and antihypertensive drugs used behaviors questionnaire.

The result revealed that most of the sample were male, average age 53.24 years, marital status and educational level secondary education. The knowledge about antihypertensive drugs used of the sample were at good level ($\bar{x}=0.82$), attitude to antihypertensive drugs used at good level ($\bar{x}=3.95$) and antihypertensive drugs used behaviors at moderate level ($\bar{x}=3.41$) There were statistical signification correlation between knowledge, attitude and antihypertensive drugs used behaviors at .01

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความดันโลหิตสูงเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่เป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญมากอย่างหนึ่งของทั่วโลก ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญของการตายก่อนวัยอันควรและทุพพลภาพ และเนื่องจากความดันโลหิตสูงในระยะแรกมักไม่ปรากฏอาการที่ชัดเจน ส่วนในผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคความดันโลหิตสูงอาจไม่สามารถเข้าถึงการรักษา และอาจไม่ประสบความสำเร็จในการควบคุมการเจ็บป่วยของตนเองในระยะยาวได้ (World Health Organization, 2013, p.7) ซึ่งจะทำให้ผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตผู้ป่วยและครอบครัวทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ภาวะของโรคความดันโลหิตสูงที่ไม่แสดงอาการและต้องการรักษาต่อเนื่อง ยาวนาน ทำให้มีผู้ป่วยจำนวนหนึ่งเกิดปัญหาความร่วมมือในการใช้ยา (World Health Organization, 2003, p.107) มีการศึกษา พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยมีปัญหาความร่วมมือในการใช้ยา และมีประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ป่วยเท่านั้นที่สามารถควบคุมระดับความดันโลหิตให้อยู่ในเป้าหมายของการรักษาได้ (Wood MK, Thomas S, Muntner P, & Morisky D., 2004)

จากข้อมูลการเข้ารับการรักษาของศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ ปี พ.ศ. 2558 พบว่ามีผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาด้วยโรคความดันโลหิตสูงมากเป็นอันดับหนึ่ง และใช้งบประมาณจัดซื้อยารักษาโรคความดันโลหิตสูงถึง 1 ใน 3 ของมูลค่างบประมาณการจัดซื้อยาทั้งหมด (ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์, 2558) ซึ่งผู้รับบริการส่วนใหญ่สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทำให้สถานพยาบาลของรัฐบาลต้องสูญเสียเงินเป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุผลและปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาว่าในปัจจุบันผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ มีความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตมากน้อยเพียงใด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผน และการส่งเสริมการใช้ยาลดความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคความดันโลหิต ให้มีการดูแลตนเองในการใช้ยาลดความดันโลหิตสูงของอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถควบคุมโรคความดันโลหิตสูงให้อยู่ในเป้าหมายของการรักษา ลดความรุนแรงของโรค ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ป่วย และเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์

วิธีการดำเนินการศึกษา

ประชากรเป็นผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ จำนวน 297 คน หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างใน ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, หน้า 49) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 168 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มี 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต และส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต โดยแบ่งตามรายด้านของพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการตรวจสอบยา ด้านการใช้ยาตามแพทย์สั่ง ด้านการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากยา และด้านการเก็บรักษายา

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยการสร้างแบบสอบถามขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงตามเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม ความเหมาะสมด้านภาษา ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบ เพื่อลงความเห็นแล้วให้ จากนั้นหาดัชนีค่าความสอดคล้องของเนื้อหา IOC (Index of item objective congruence)

การตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ดังนี้

1. หาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต เป็นรายข้อ โดยเลือกข้อที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.2 - 0.8

2. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต และแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค แบบสอบถามเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.74 และแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.89

ผลการศึกษา

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 53.6 อายุเฉลี่ย 53.24 ปี สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 51.2 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 28.0

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต ระดับเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต และระดับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์ ทั้ง 3 พบว่า

2.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ($\bar{x}=0.82$)

2.2 เจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ($\bar{x}=3.95$)

2.3 พฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.41$) โดยมีระดับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตด้านการตรวจสอบยา อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.16$) ด้านการใช้ยาตามแพทย์สั่งอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.44$) ด้านการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากยา อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.46$) และด้านการเก็บรักษาอยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.59$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต และเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิต กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง พบว่า

3.1 ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตในระดับความสัมพันธ์ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตด้านการตรวจสอบยามากที่สุด ($r=0.273$)

3.2 ปัจจัย เจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตในระดับความสัมพันธ์ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตด้านการใช้ยาตามแพทย์สั่งมากที่สุด ($r=0.438$)

อภิปรายผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 53.6 มีอายุเฉลี่ย 53.24 ปี สถานภาพสมรสคู่และการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต ของกลุ่มอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตมากที่สุดในเรื่องผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในกรณีที่มีอาการข้างเคียงที่รุนแรง ให้หยุดยาและรีบไปพบแพทย์ทันทีโดยไม่ต้องรอให้ถึงวันนัด รองลงมาคือผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงใช้ยาลดความดันโลหิต เพื่อควบคุมความดันโลหิตให้อยู่ในระดับปกติ และผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงอาจเกิดอาการข้างเคียงจากยาลดความดันโลหิตขึ้นได้ เช่น เวียนศีรษะ หน้ามืด เวลาลูกจากเก้าอี้ หรือลูกจากเตียง ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จันทน์เปี่ยมน่วม (2550) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ถึงอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี พบว่าผู้ป่วยความดันโลหิตสูงส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับปานกลางและสูง และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตน้อยที่สุดในเรื่องยาลดความดันโลหิตมีหลายกลุ่มออกฤทธิ์แตกต่างกันไป อาจเป็นเพราะกลไกการออกฤทธิ์ของยาเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ยากทำให้เป็นข้อจำกัดในการส่งต่อข้อมูลได้

เจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตมากที่สุดในเรื่อง การใช้ยาลดความดันโลหิตจะทำให้ความดันโลหิตอยู่ในระดับปกติได้ รองลงมาคือการกินยาตามแพทย์สั่งอย่างเคร่งครัด ทำให้ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ดี และ มีความวางใจในคำสั่งใช้ยาลดความดันโลหิตของแพทย์ผู้รักษาอาจเป็น สอดคล้องกับผล

การศึกษาของ ศศิธร อุตตะมะ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่องความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้มีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และกลุ่มที่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้มีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตน้อยที่สุดในเรื่องสุขภาพของท่านในอนาคตจะขึ้นอยู่กับการใช้ยาลดความดันโลหิตตามแพทย์สั่ง

พฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาตามด้าน พบว่า มีระดับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตมากที่สุดในด้านการเก็บรักษา ยา รองลงมาคือด้านการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันอันตรายจากยา ด้านการใช้ยาตามแพทย์สั่ง ตามลำดับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริลักษณ์ พงษ์สวัสดิ์ (2551) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการใช้ยาและการบริโภคอาหารของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง พบว่าประชากรมีการใช้ยาโดยรวมอยู่ในระดับดีและพอใช้ ในด้านการใช้ยาถูกต้องตามหลักการ การป้องกันอันตรายและการจัดการอาการข้างเคียงจากการใช้ยา และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิตน้อยที่สุดในด้านการตรวจสอบยา และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชिरารัตน์ ฐีนาง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าประชากรที่ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ และควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ มีพฤติกรรมการใช้ยาทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ได้แก่ ด้านการรับประทานยาถูกต้องตามหลักการ ด้านการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายจากการใช้ยาหรือการจัดการกับอาการข้างเคียงและด้านการปฏิบัติตัวอื่นๆ เกี่ยวกับการใช้ยา

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิตกับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับยาอย่างสม่ำเสมอ และเป็นระยะๆ จะทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ดี ซึ่งเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงมีพฤติกรรมการใช้ยาที่ดีได้

สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธารภรณ์ สุวรรณ (2549) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้ยาของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า พฤติกรรมการใช้ยา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับความรู้เกี่ยวกับการใช้ยา

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการใช้ยาลดความดันโลหิตกับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดันโลหิต พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า บุคคลเมื่อได้รับความรู้ด้านสุขภาพ ที่ถูกต้อง และรับรู้ภาวะเสี่ยงของโรคที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง เป็นประจำเมื่อมารับยา จะก่อให้เกิดความเชื่อด้านสุขภาพที่ถูกต้อง จากการพิจารณา ตัดสินใจและตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติกิจกรรมที่คิดว่าจะเกิดผลดีต่อตนเอง สอดคล้องกับผล การศึกษาของ ยศพล เหลือง โสมนภาและคณะ (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องอิทธิพล ของความเชื่อเกี่ยวกับการกินยาต่อความร่วมมือในการกินยาของผู้ป่วยโรคความดัน โลหิตสูงในระดับสูง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความร่วมมือในการกินยาใน ระดับสูง เมื่อควบคุมอิทธิพลของความเชื่อต่อการกินยาด้านอื่นแล้ว ความเชื่อเกี่ยวกับการกินยาด้านการรับรู้ความจำเป็นต่อการกินยามีความสัมพันธ์กับความร่วมมือในการ กินยาระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษา

ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต และเจตคติต่อการใช้ยาลดความดัน โลหิต มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้ยาลดความดัน ดังนั้นจึงควรให้ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาลดความดันโลหิต และแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวกับเจตคติต่อการใช้ยา ลดความดันโลหิตแก่ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเป็นประจำในทุกครั้งที่มารับการรักษา โดยการโน้มน้าวให้เห็นความสำคัญของความรุนแรงของโรค พร้อมกับให้ความรู้ที่ ถูกต้อง ก็จะทำให้ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่ถูกต้อง เหมาะสมได้ แต่เจตคติเป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก ดังนั้นในการให้คำปรึกษาแนะนำ ควรมีการติดตามผลจนกว่าเจตคติเหล่านั้นจะเปลี่ยนไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษากครั้งต่อไป

2.1 ทำการศึกษาถึงตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อพฤติกรรมการใช้ยา เช่น การรับรู้ภาวะสุขภาพ ปัญหาสุขภาพ เป็นต้น

2.2 ทำการศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่พบในผู้ที่เกิดปัญหาจากการใช้ยา เช่น ผู้ป่วยที่ได้รับยาหลายรายการในคราวเดียวกัน ผู้ป่วยที่มีโรคมามากกว่า 1 โรคขึ้นไปในคราวเดียวกัน ผู้ที่มีประวัติไม่ใช้ยาตามแพทย์สั่ง เป็นต้น

2.3 ควรมีการแบ่งกลุ่มผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงตามระดับความเสี่ยง เพื่อพัฒนาความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการดูแลตนเองได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของผู้ป่วย

บรรณานุกรม

- จันทน์ เปี่ยมนุ่ม. (2550). พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง กิ่งอำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธราภรณ์ สุวรรณ. (2549). ศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้ยาของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธีรรัตน์ ญี่นาง. (2555). พฤติกรรมการใช้ยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ตำบลแม่ฮ้อยเงิน อำเภอคอยสะแก จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยศพล เหลืองโสมนภา, และคนอื่นๆ. (2556). อิทธิพลของความเชื่อเกี่ยวกับการกินยาต่อความร่วมมือในการกินยาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงในระดับสูง. วารสารศูนย์การศึกษาแพทย์ศาสตร์คลินิก โรงพยาบาลกระปกเกล้า, 30(2), 146-157.
- ศศิธร อุดตะมะ. (2549). ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการใช้ยาของผู้ที่มีความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่, วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศูนย์บริการสาธารณสุข 5 จุฬาลงกรณ์, งานคลินิกโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวาน. (2558). รายงานสรุปการดูแลผู้ป่วยโรคความดันและโรคเบาหวาน ในคลินิกตามเกณฑ์ ประจำปีงบประมาณ 2558.
- สิริลักษณ์ พงษ์สวัสดิ์. (2551). การใช้ยาและการบริโภคอาหารของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Wood MK, Thomas S, Muntner P, & Morisky D. (2004). Medication adherence: a key factor in achieving blood pressure control and good clinical outcomes in hypertensive patients. Retrieved August 1, 2016, from <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/15218396>
- World Health Organization. (2003). Adherence to long-term therapies: evidence for action. Retrieved August 1, 2016, from <http://apps.who.int/medicinedocs/pdf/s4883e/s4883e.pdf>
- World Health Organization. (2013). A global brief on hypertension. Retrieved August 1, 2016, from http://www.who.int/cardiovascular_diseases/publications/global_brief_hypertension/en/